

Sygn. akt I C 2812/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant: prot. sąd. Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 marca 2016 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko B. W.

o zapłatę kwoty 26.193,89 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 3.170,89 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

K. w W. wniósł pozew przeciwko B. W. o zapłatę kwoty 26193,89 zł, z odsetkami umownymi, tytułem wykonania zobowiązania z umowy pożyczki, zawartej w dniu 14.07.2008r. przez pozwaną z (...) Bankiem S.A., poprzednikiem prawnym powoda.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzuciła nieudowodnienie istnienia roszczenia co do podstawy i wysokości, oraz podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Stan faktyczny:

W dniu 14.07.2008r. pozwana zawarła z (...) Bankiem S.A. umowę pożyczki w kwocie 11.297,98 zł. Pozwana zobowiązała się spłacać pożyczkę wraz z odsetkami w ratach miesięcznych do 20 dnia każdego miesiąca w kwotach po 430,89 zł (pierwsza rata w kwocie 472,13 zł).

Dowód: umowa pożyczki (k-56-59), dyspozycja uruchomienia pożyczki (k-60)

W związku z brakiem spłaty wszystkich zobowiązań, w dniu 7.09.2009r. (...) Bank S.A. w K. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny przeciwko pozwanej, zaświadczając, że zadłużenie pozwanej z tytułu w.w. umowy wynosi 12.665,25 zł.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny (k-55)

Postanowieniem z dnia 16.09.2009r. Sąd Rejonowy w Kłodzku, w sprawie o sygn. akt (...) nadał w.w. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności na rzecz (...) Banku S.A.

Dowód: postanowienie (k-54)

Na podstawie wniosku egzekucyjnego (...) Banku S.A., w oparciu o tytuł wykonawczy – Bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 7.09.2009r., zaopatrzony w klauzulę wykonalności, Komornik Sądowy (...) P. P. prowadził postępowanie

egzekucyjne przeciwko pozwanej B. W.. Wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, postanowieniem z dnia 16.06.2010r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone.

Dowód: wniosek egzekucyjny (k-50), postanowienie z dnia 16.06.2010 (k-49)

Postanowieniem z dnia 29.10.2010r. Sąd Rejonowy w Kłodzku, w sprawie o sygn. akt (...), nadał w.w. bakowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności na rzecz (...) Banku S.A. w W., na którego przeszło uprawnienie dotychczasowego wierzyciela (...) Banku S.A. w K..

Dowód: postanowienie (k-52)

Na podstawie wniosku egzekucyjnego (...) Banku S.A., w oparciu o tytuł wykonawczy – Bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 7.09.2009r., zaopatrzony w klauzulę wykonalności, Komornik Sądowy (...) B. S. (1) prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanej B. W.. Wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, postanowieniem z dnia 25.06.2013r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone.

Dowód: wniosek egzekucyjny (k-48), postanowienie z dnia 25.06.2013 (k-46).

(...) Bank S.A. dokonał sprzedaży przysługującej mu wierzytelności wobec pozwanej, na rzecz K. (...) którego wierzytelności obsługuje (...) S.A.

Dowód: umowa rozporządzająca przelewem wierzytelności z dnia 22.04.2015r. (k-11), zawiadomienie (k-26), wezwanie do zapłaty (k-27)

Sąd zważył, co następuje:

Wobec uwzględnienia zarzutu przedawnienia, powództwo podlegało oddaleniu.

Artykuł 123 § 1 pkt 1 k.c. stanowi, że bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Powołany przepis nie określa przesłanek, jakim powinna odpowiadać czynność, aby mogła skutecznie przerwać bieg terminu przedawnienia, nie ulega jednak wątpliwości, że chodzi o czynność przedsięwziętą bezpośrednio we wskazanym w przepisie celu przez strony stosunku prawnego, leżącego u podstaw przedawniającego się roszczenia. Do przerywania biegu przedawnienia nie wystarczy identyczność wierzytelności; niezbędna jest identyczność osób, na rzecz których lub przeciwko którym dana czynność, obiektywnie zdalna do przerywania przedawnienia, została dokonana. Skuteczne wniesienie pozwu jest czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia i dlatego, zgodnie z powołanym przepisem, przerywa bieg przedawnienia. Przerwanie przedawnienia następuje jednak, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione. Tak więc z istoty tej instytucji wynika, że przerwanie następuje w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela; dotyczy tego roszczenia, które jest zabezpieczone, dochodzone, ustalone lub egzekwowane, jest skuteczne przeciwko osobie, wobec której kieruje się czynność i z korzyścią na rzecz osoby dokonującej czynności.

Czynnością przerywającą bieg przedawnienia, przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia, jest wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 58, i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, nie publ.). Czynnością taką jest też niewątpliwie wniosek o wszczęcie egzekucji, jest to bowiem czynność zmierzająca bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym tylko wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela, wskazanego w tytule egzekucyjnym i na którego rzecz temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności. Reguła ta stanowi stosowaną odpowiednio w postępowaniu egzekucyjnym, w związku ze specyfiką tego postępowania, zasadę konstruowaną w postępowaniu rozpoznawczym, że przerwanie przedawnienia następuje pomiędzy stronami, jeżeli

z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, iż są materialnie zobowiązane (uprawnione). W postępowaniu rozpoznawczym wyjątek od tej zasady przewiduje art. 192 pkt 3 k.p.c., stanowiąc, że z chwilą doręczenia pozwu zbycie rzeczy lub prawa objętych sporem nie wpływa na dalszy bieg sprawy. Jeżeli więc w toku postępowania rozpoznawczego dojdzie do przelewu dochodzonej wierzytelności, przerwa biegu przedawnienia spowodowana złożeniem pozwu pozostaje skuteczna w stosunku do cesjonariusza, choćby nie wstąpił do sprawy w charakterze strony. Za ugruntowany należy uznać pogląd, że art. 192 pkt 3 k.p.c. nie ma zastosowania w postępowaniu egzekucyjnym, cel bowiem tego postępowania jest inny; ma ono doprowadzić do zaspokojenia osoby materialnie uprawnionej, wskazanej w tytule egzekucyjnym, przy czym klauzula wykonalności może modyfikować istotne postanowienia tego tytułu, kształtując odmiennie granice podmiotowe i przedmiotowe zakresu egzekucji. Niestosowanie art. 192 pkt 3 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2009 r. III CZP 4/09, OSNC 2010, nr 1, poz. 2) oznacza zatem, że jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego dojdzie do zawarcia umowy przelewu egzekwowanej wierzytelności, to postępowanie egzekucyjne nie zmierza już do zaspokojenia wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł wykonawczy.

Nabywca wierzytelności niebędący bankiem powinien uzyskać sądowy tytuł egzekucyjny, a następnie klauzulę wykonalności, nadanie bowiem bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności, niebędącemu bankiem, nie jest dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC 2005, nr 6, poz. 98). Tak więc, z racji następstwa prawnego, o którym mowa, prawo stwierdzone w tytule egzekucyjnym na rzecz dotychczasowego wierzyciela wygasa wskutek przejścia na inny podmiot, a tym samym wygasa uprawnienie do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez pierwotny podmiot. Należy zatem stwierdzić, że skutki, jakie wiązały się z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego odnoszą się do występujących w tym postępowaniu podmiotów i tytułu wykonawczego, na podstawie którego egzekucja była prowadzona (tak: wyrok SN z dnia 19.11.2014r., II CSK 196/14, LEX nr 1622306).

Artykuł 124 k.c. stanowi, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, a w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo dopóty, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Oznacza to, że przez czas trwania tego postępowania bieg przedawnienia, z korzyścią dla wierzyciela, pozostaje zwieszony. W postępowaniu egzekucyjnym chodzi o wierzyciela wymienionego w tytule wykonawczym.

Nabywając wierzytelność objętą tytułem wykonawczym po umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu jego bezskuteczności, cesjonariusz nie może korzystać z przerwy przedawnienia, jaką spowodował wniosek cedenta o wszczęcie egzekucji. Postępowanie wywołane pozwem w niniejszej sprawie (wytoczone po zawarciu umowy przelewu) nie jest już postępowaniem wszczętym w celu zaspokojenia wierzyciela. Powód nie może korzystać z przerwy biegu przedawnienia wywołanej wnioskiem egzekucyjnym, wniesionym przez jego poprzednika prawnego z tytułu zawartej umowy cesji (art. 124 § 2 k.c.)

Umorzenie postępowania przez Komornika Sądowego (...) B. S., postanowieniem z dnia 25.06.2013r., kończyło postępowanie egzekucyjne, prowadzone na podstawie dotychczasowego tytułu wykonawczego. Skutki, wiążące się z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, odnoszą się do występujących w tym postępowaniu podmiotów i tego tytułu wykonawczego, na podstawie którego egzekucja była prowadzona. W sytuacji, gdy komornik umorzył postępowanie egzekucyjne, prowadzone na wniosek wierzyciela (...) Banku S.A., po czym wierzyciel ten dokonał sprzedaży wierzytelności, nie ma podstaw do twierdzenia, że przerwa biegu przedawnienia trwała do zakończenia tego postępowania egzekucyjnego z korzyścią dla cesjonariusza, a więc podmiotu pozostającego poza tym postępowaniem.

Przepisy kodeksu postępowania cywilnego dotyczące egzekucji jedynie w art. 826 k.p.c. stanowią o skutkach umorzenia postępowania egzekucyjnego, wskazując, że umorzenie takie uchyla dokonane czynności egzekucyjne, ale nie pozbawia wierzyciela możliwości wszczęcia ponownej egzekucji. Przepis nie rozstrzyga więc o skutkach materialnoprawnych umorzenia postępowania egzekucyjnego, ale należy przyjąć, że po umorzeniu postępowania

egzekucyjnego, przedawnienie rozpoczęłoby bieg na nowo (art. 124 k.c.), jednak w tych samych, wynikających z tytułu wykonawczego, granicach podmiotowych. Brak więc podstaw do twierdzenia, że skutek rozpoczęcia biegu przedawnienia na nowo po umorzeniu postępowania egzekucyjnego może odnosić się do sytuacji, w której uprawnionym do wszczęcia ponownej egzekucji jest już inny niż wymieniony w pierwotnym tytule wykonawczym wierzyciel (tak: wyrok SN z dnia 19.11.2014r., II CSK 196/14, LEX nr 1622306; wyrok SA w Szczecinie z dnia 26.06.2015r., I ACa 693/14, LEX nr 1798721).

W konsekwencji należało stwierdzić, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Przerwany wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bieg trzyletniego terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo z chwilą wydania w tym postępowaniu postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności (29.10.2010r., (...)) i zakończył się przed wniesieniem pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, nie publ.). Powód, zawierając w dniu 22.04.2015r. umowę przelewu, nabył wierzytelność przedawnioną.

Zgodnie z przepisem art. 117 § 2 kc, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata (art. 118 kc). Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 zd. 1 kc). Ustawowym skutkiem przedawnienia jest powstanie po upływie terminu przedawnienia po stronie tego, przeciwko komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia (tzw. zarzut peremptoryjny).

Co do zasady, zgodnie z art. 125 § 1 zd. 1 kc, roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy (dotyczy to więc także roszczeń, związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej). Powołany przepis art. 125 § 1 kc wylicza jednak wyczerpująco podstawy wydłużenia terminu przedawnienia. Rozszerzenie tego skutku na pozostałe tytuły egzekucyjne (wskazane w art. 777 § 1 kpc) nie znajduje uzasadnienia. Oznacza to, że przepis ten nie znajduje zastosowania do roszczeń objętych bankowymi tytułami egzekucyjnymi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7.02.2014r., A Ca 687/13, LEX nr 1437877). Inne racje przemawiają bowiem za uznaniem określonego tytułu, jako wystarczające do nadania klauzuli wykonalności, inne zaś za wprowadzeniem dłuższego terminu przedawnienia. Ten ostatni efekt ustawodawca wyraźnie wiąże wyłącznie z kontrolą zasadności roszczenia przez organ niezależny od stron. Postępowanie klauzulowe, toczące się na skutek wniosku banku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, nie ma zaś charakteru postępowania rozpoznawczego, w którym sąd bada zasadność roszczenia powoda, ale ma jedynie na celu sprawdzenie formalnych przesłanek nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a nie jego merytoryczne badanie.

W tych okolicznościach należało przyjąć, że roszczenie powoda przedawniło się z upływem lat 3, licząc od chwili wydania postanowienia tut. Sądu z dnia 29.10.2010r., w sprawie o sygn. akt (...) o nadaniu klauzuli wykonalności. Pozew wniesiony został w niniejszej sprawie po upływie terminu przedawnienia. Pozwanej zatem przysługiwało uprawnienie do uchylenia się od zaspokojenia roszczenia, które przysługiwało powodowi na podstawie umowy cesji (art. 509 k.c.). Wykonanie tego uprawnienia powoduje, że roszczenie już nie może być skutecznie dochodzone. Dotyczy to nie tylko roszczenia głównego, ale i odsetek za opóźnienia (tak: uchwała SN z dnia 10.11.1995r., III CZP 156/95, OSNCP 3/96/31). Przedawnione roszczenie zmienia się w tzw. zobowiązanie niezupełne (naturalne), którego cechą jest niemożność jego przymusowej realizacji.

Orzeczenie w pkt II wyroku oparto na przepisach art. 98 § 1 i 3 kpc, zasądzając od powoda, przegrywającego sprawę, na rzecz pozwanej koszty procesu, zgodnie z przedłożonym spisem, w tym: wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym – 2400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, koszt dojazdu do Sądu na trasie S. – K. – S. – 753,89 zł.